

INFORMACIJA APIE 2021 M. VASARIO MĖNESĮ UŽREGISTRUOTUS DOKUMENTUS

2021 m. vasario mėnesį užregistruoti 1 225 gauti dokumentai. Pavieniai asmenys ir jų grupės atsiuntė 341, asociacijos – 165, kitos įstaigos, organizacijos – 719 laiškų. Iš jų pasiūlymų dėl Seime įregistruotų ir neįregistruotų teisės aktų pateikta 75 (sausį – 30), įvairių skundų – 44, pareiškimų – 198, gauta 770 raštų, atsakymų ir kt. dokumentų. Užsienio gyventojai atsiuntė 13 laiškų, įvairios užsienio organizacijos – 100 (2021 m. sausį atitinkamai 17 ir 70).

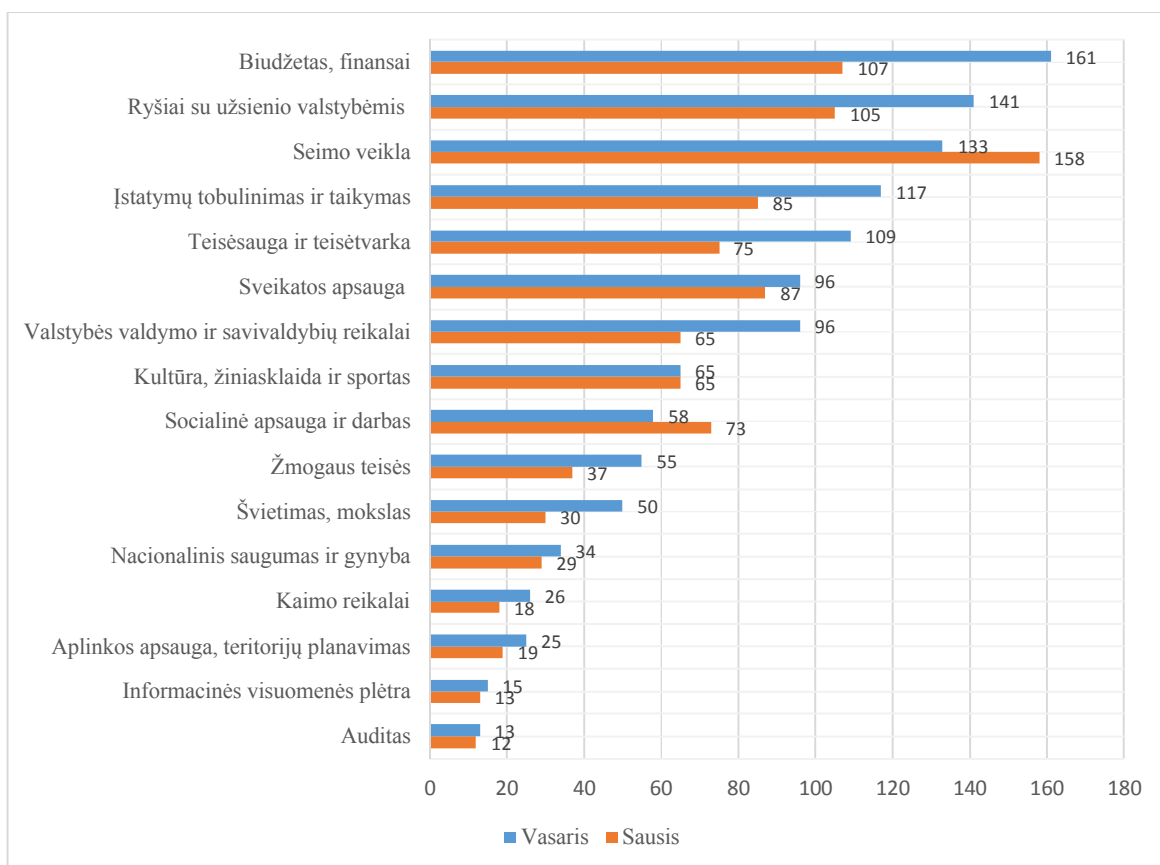
Daugiausia laiškų gauta elektroniniu būdu (iš jų el. paštu – 800, per e. pristatymo sistemą – 270), palyginti su 2020 m. sausio mėnesiu, vasarį jų gauta daugiau; daugiau atsiųsta ir elektroniniu parašu pasirašytų dokumentų:

Elektroniniu būdu gauta dokumentų			
Iš viso	2021 m. vasaris	2021 m. sausis	2020 m. gruodis
	1 225	1 017	1 488
iš jų el. būdu	1 111 (90,7 proc.)	930 (91,4 proc.)	1 374 (92,2 proc.)
iš jų el. dokumentų	400 (32,7 proc.)	306 (30,1 proc.)	342 (23 proc.)

Vasario mėnesį daugiausia kreiptasi dėl biudžeto, finansų, ūkio (161), ryšių su užsienio valstybėmis (141), Seimo veiklos (133), įstatymų tobulinimo ir taikymo (117), teisėsaugos ir teisėtvarkos (109) reikalų. Gauta dokumentų ūkio (101), valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų (96), sveikatos apsaugos (96), kultūros, žiniasklaidos ir sporto (65), biudžeto ir finansų (60), socialinės apsaugos ir darbo (58), žmogaus teisių (55), švietimo, mokslo (50), nacionalinio saugumo ir gynybos (34), kaimo reikalų (26), aplinkos apsaugos ir teritorijų planavimo (25) ir kitais klausimais.

Palyginti su 2021 m. sausio mėnesiu, padaugėjo dokumentų biudžeto, finansų ir ūkio, ryšių su užsienio valstybėmis, teisėsaugos ir teisėtvarkos, įstatymų tobulinimo ir taikymo, valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų, švietimo, mokslo, žmogaus teisių klausimais, sumažėjo Seimo veiklos, socialinės apsaugos ir darbo klausimais (1 diagrama).

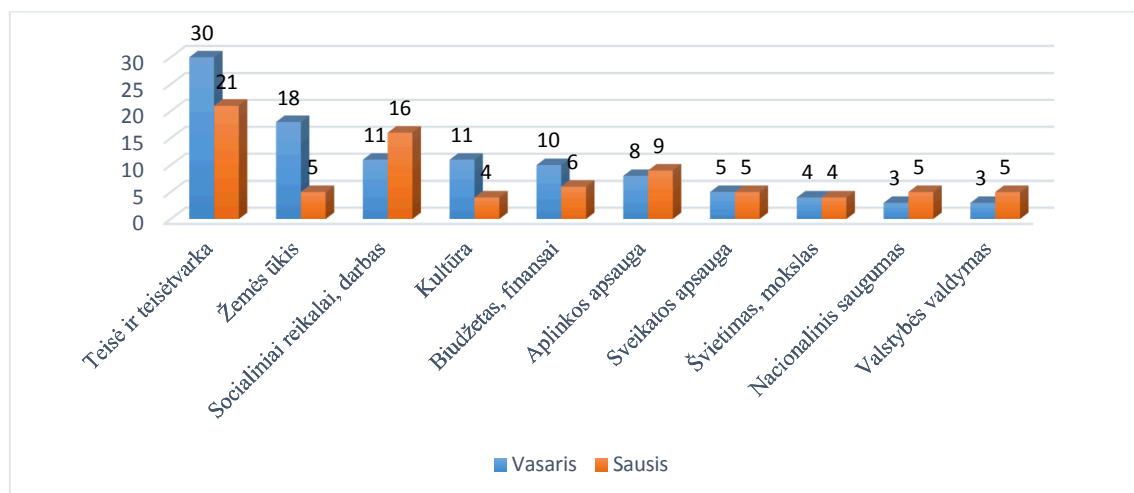
1 diagrama. 2021 m. sausio ir vasario mėnesiais gautų dokumentų pasiskirstymas pagal temas

Įstatymų tobulinimas ir taikymas

Vasario mėnesį daugiau nei sausį kreiptasi dėl žemės ūkio, teisės ir teisėtvaros, kultūros, mažiau – dėl socialinių reikalų, darbo klausimus reguliuojančių įstatymų projektų (2 diagrama).

2 diagrama. 2021 m. sausio ir vasario mėnesiais gautų dokumentų skaičiaus pokytis pagal temas (įstatymų tobulinimo ir taikymo sritis)

Teisė ir teisėtvara

Vasario mėnesį daug pastabų, pasiūlymų gauta dėl Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir papildymo 483¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95 ir Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-96, kuriais siūloma lengvinti atsakomybę už disponavimą nedideliu kiekiu narkotinių medžiagų savo reikmėms.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pateikė pastabų dėl administracinės ir baudžiamosios atsakomybės atskyrimo kriterijų, abiejų projektų kai kurių nuostatų tarpusavio suderinimo, atsakomybės taikymo, administracinių poveikio priemonių, kodeksų kai kurių kitų nuostatų tobulinimo.

Lietuvos apeliacinis teismas iš esmės pritarė projektams, siūlė įvertinti kai kurias Baudžiamojo kodekso nuostatas dėl neteisėto narkotikų gabenimo, atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės, siūlė Administracinių nusižengimų kodeksą ne papildyti nauju straipsniu, o praplėsti esamas nuostatas.

Lietuvos advokatūra atkreipė dėmesį į būtinybę tarpusavyje suderinti kai kurias projektu Nr. XIVP-96 siūlomas keisti ir galiojančios redakcijos Baudžiamojo kodekso nuostatas (dėl baudžiamosios atsakomybės už narkotinių ar psichotropinių medžiagų kontrabandą).

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas pritarė abiem projektams, pažymėjo, kad projektų tikslas atitinka 1961 metų Bendrosios narkotinių medžiagų konvencijos, 1971 metų psichotropinių medžiagų konvencijos ir 1988 metų konvencijos „Dėl kovos su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta“, kurios yra laikomos pagrindiniais tarptautinės narkotikų kontrolės sistemos dokumentais, nuostatas. Siūlė svarstant projektus nuodugniau įvertinti kai kuriuos aspektus (atsakomybė už neteisėtą narkotikų vartojimą, neteisėtas disponavimas, nedidelio kiekio narkotikų kontrabanda ir kt.).

Policijos departamentas projekte Nr. XIVP-95 siūlė atsisakyti įspėjimo kaip nuobaudos už administracinį nusižengimą ir tikslinti kai kurias nuostatas; projektui Nr. XIVP-96 pritarė iš dalies, nurodydamas, kad baudžiamoji atsakomybė už ypač mažus narkotinių medžiagų kiekius nėra proporcinga ir asmenims, kurie savo reikmėms disponuoja nedideliu kiekiu narkotinių ar psichotropinių medžiagų, nedaro jokio poveikio ir tam skirtas lėšas būtų tikslinga naudoti kitoms reikmėms. Atkreipė dėmesį į tai, kad labai svarbu spręsti klausimą dėl narkotinių medžiagų kiekių peržiūros ir dėl grynosios masės nustatymo būtinumo kriminalizuojant nusikalstamas veikas – siūlė atsižvelgti į bendrą medžiagų kiekį (o ne grynąją masę).

Nevyriausybinių organizacijų ir ekspertų koalicija „Galiu gyventi“ pritarė projektams nurodydama, kad nedidelio kiekio narkotinių medžiagų disponavimo be tikslo platinti dekriminalizavimas yra vienas iš veiksmingiausių būdų spręsti su vartojimu susijusias problemas

(anot pareiškėjų, tokį būdą siūlo tiek Pasaulio sveikatos organizacija, tiek kitos tarptautinės organizacijos).

Gauta pastabų ir pasiūlymų dėl Baudžiamojo proceso kodekso 325¹ ir 374² straipsnių pakeitimo ir papildymo 8² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4754.

Teisėjų taryba, palaikydama iniciatyvą plėsti informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimą baudžiamajame procese, siūlė tikslinti sąvokas, numatyti, kad reikalavimas pasirašyti priesaikos tekstus nebūtų taikomas, kai teismo posėdis vyksta nuotoliniu būdu, atkreipė dėmesį į būtinybę užtikrinti reikiamą projekte numatytų priemonių finansavimą, gerinti teismų galimybes vykdyti nuotolinius posėdžius naudojant tiek centralizuotą vaizdo konferencinę įrangą, tiek kitus įrankius.

Generalinė prokuratūra pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl kai kurių sąvokų tikslinimo, teismo procesų organizavimo, sprendimų priėmimo, kai kurių nuostatų taikymo, nesutikimų dėl ikiteisminio tyrimo atlikimo ar bylos nagrinėjimo naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas nagrinėjimo, proceso viešumo, jo fiksavimo (siūlė numatyti prievolę įrašyti tokio posėdžio garsą ir vaizdą) ir kt. Atkreipė dėmesį į nesklandumus, kurie kiltų priėmus projektą kaltinamojo ir gynėjo bendravimui, surinktų duomenų kokybei (įrodomajai vertei).

Lietuvos advokatūros nuomone, projektą reikia išsamiau apsvarstyti. Advokatūra pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl pamatinių reikalavimų laikymosi atliekant ikiteisminį tyrimą užtikrinimo (tam tikrais atvejais asmuo dalyvautų procese, nors gali būti neužtikrintas deramas elektroninio ryšio ir naudojamų technologijų saugumas), siūlė tikslinti, kad ne viso ikiteisminio tyrimo, o tik atskirų veiksmų atlikimas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas galimas ir tik tada, jei su tokia jų atlikimo forma sutinka visi proceso dalyviai; siūlė numatyti, kad nuotolinis bylų nagrinėjimas būtų taikomas tik išimtiniais atvejais ar laikinai, kai siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, turi būti užtikrinta taip pat asmens teisė į gynybą, galimybė advokatui ir klientui saugiai ir konfidencialiai bendrauti ir kt. Prašė sudaryti galimybę projekto klausymuose Advokatūros atstovams išsakyti daugiau pastabų.

Dėl Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4391, Konsulinio statuto 20 ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4392 gauta pastabų iš Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų. Užsienio reikalų ministerija siūlė papildyti projektą Nr. XIII-4391 nuostata, kad jei dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų, ekstremalių įvykių ir (ar) karantino laikotarpiu užsienio valstybėse taikomų valstybių sienų kirtimo ir (arba) judėjimo ribojimų asmenys neturi galimybės atvykti į Migracijos departamentą ar konsulinę įstaigą, konsulinė įstaiga šių asmenų tapatybę įsitikina ir prašymą bei dokumentus dėl paso išdavimo ar keitimo iš jų priima vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka. Projekte Nr. XIII-4392 ministerija siūlė nustatyti, kad asmens grįžimo

pažymėjimas taip pat išduodamas užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka, suderinta su vidaus reikalų ministru, ir kad asmens grįžimo pažymėjimo išdavimas neturėtų būti siejamas vien tik su piliečio prašymu. Vidaus reikalų ministerija siūlė pakeisti projekte Nr. XIIP-4391 numatytą įstatymo kai kurių nuostatų įsigaliojimo datą.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba prašė papildyti Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 22, 22², 23, 23³, 25, 27, 28, 29³, 32, 33, 40 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 35¹ ir 35² straipsniais įstatymo projektą Nr. XIIP-5328 nuostatomis, suteikiančiomis teisę Tarnybai už 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1128 dėl internetinių turinio paslaugų tarpvalstybinio perkeliamumo vidaus rinkoje 3 straipsnyje nurodytų reikalavimų (draudimų) nesilaikymą pardavėjui, paslaugų teikėjui skirti tam tikro dydžio baudą. Lietuvos transporto saugos administracijos nuomone, projektu siekiama decentralizuoti vartotojų ginčų nagrinėjimą ne teismo tvarka, nors kitose srityse atliekamas panašias funkcijas siekiama centralizuoti (pavyzdžiui, nekilnojamojo turto valdymas, bendrųjų funkcijų vykdymas, viešieji pirkimai, dokumentų valdymas). Administracija taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad nėra atliktas projekto poveikio vertinimas, projektas nebuvo derinamas su įstaigomis, kurioms numatoma pavesti papildomas funkcijas, o kai kurios funkcijos projekte nėra tiksliai, aiškiai apibrėžtos, siūlė tikslinti kai kurias projekto ir su juo susijusių kitų įstatymų nuostatas.

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba pritarė Civilinio kodekso 6.578 straipsnio ir 6.587 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5080 nuostatomis, kuriomis užtikrinama papildoma apsauga asmenims su negalia, nuomojantiems būstą. Tarnyba kartu siūlė įvertinti ir Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatas, numatant galimybę asmenims su negalia lengviau gauti būsto nuomos išlaidų kompensaciją. Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Vilniaus viltis“ prašė Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto šį projektą skubiau apsvarstyti.

Atitikties Europos Sąjungos teisei atžvilgiu įvertinti šie projektai:

- Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-200;
- Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-184.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija informavo, kad numato pateikti su Civilinio kodekso 2.49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-2833 susijusius projektus, kad būtų sureguliuota galimybė įtvirtinti juridinio asmens virtualią buveinę. Ministerijos nuomone, tai yra pažangi verslo skaitmenizavimo idėja.

Teisingumo ministerija pateikė nuomonę dėl Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4252 kai kurių nuostatų tobulinimo. Ministerijos manymu, šiuo metu nėra būtinybės keisti galiojančio teisinio reguliavimo (dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos sudėties posėdžiuose, administracinių ginčų komisijos narių nušalinimo, šios komisijos sprendimų priėmimo).

Asociacija Vilniaus moterų namai siūlė papildyti Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 straipsnio 1 punkto pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4238 nuostatomis dėl asmeninės mediaciją taikančio asmens atsakomybės.

Generalinė prokuratūra, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo ir Europos Žmogaus Teisių teismo sprendimus, siūlė tikslinti atitinkamas Kriminalinės žvalgybos įstatymo nuostatas, susijusias su asmenų teisių ir laisvių užtikrinimu nagrinėjant jų skundus – kad kriminalinės žvalgybos veiksmus sankcionuotų tik apygardų teismų pirmininkų paskirti teisėjai, taip pat dėl pirminės asmenų skundų nagrinėjimo instancijos parinkimo ir apeliacinės skundo nagrinėjimo funkcijos, privalomo kriminalinės žvalgybos subjekto turimos informacijos (dokumentų), susijusios su nagrinėjamu asmens skundu, pateikimo generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam prokurorui, taip pat dėl kriminalinės žvalgybos subjektų vidinės kontrolės.

Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė Baudžiamojo proceso kodekso 20, 55, 61, 62, 63, 82, 97, 102, 168, 170, 173, 176, 178, 181, 184, 188, 218, 242¹, 225, 276, 288, 301, 305, 312, 320, 388, 426 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 276¹ straipsniu įstatymo projektą, kuriuo, anot Tarnybos, siekiama patobulinti proceso trukmę, kokybę ir įrodinėjimą reguliuojančias nuostatas, užkirsti kelią galimam baudžiamųjų procesų vilkinimui ir piktnaudžiavimui procesinėmis teisėmis.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pateikė nuomonę dėl Lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 pakeitimo įstatymo kai kurių nuostatų taikymo (dėl lobistinės asociacijos narių, kas privalo registruotis lobistais, ar privaloma teikti tam tikras deklaracijas ir kt.).

Gyventojai kreipėsi dėl Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4856, Baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnio pakeitimo, nuteistieji – dėl Bausmių vykdymo kodekso nuostatų, reguliuojančių lygtinį paleidimą atlikus tris ketvirtadalius bausmės, taikymo (iš viso vasario mėnesį gauti 37 tokie kreipimaisi).